

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 1
Rotel 13

DOM
2014-04-24
Jönköping

Mål nr
B 162-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Eksjö tingsrätts dom den 10 december 2013 i mål nr B 553-13, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Anders Brokelind, Åklagarkammaren i Jönköping

Klagande (Tilltalad)

Dariusz Wilk, 850108-0538, medborgare i Polen, Simnatorp 17, 574 92 Vetlanda

Ombud och privat försvarare: advokaten Uno Karlsson, Box 239, 574 23 Vetlanda

SAKEN

Grovt barnpornografibrott

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten, som tillämnar 16 kap. 10 a § första stycket 2 och 5 samt femte stycket brottsbalken, ändrar tingsrättens dom endast på det sättet att hovrätten bestämmer fängelsestraffet till nio (9) månader.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortfarande gälla.

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla såvitt avser de bilder och filmsekvenser som lagts fram vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar. Hovrätten upphäver tingsrättens sekretessförordnande i övrigt.

Hovrätten beslutar att bestämmelsen i 18 kap. 15 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) även i fortsättningen ska vara tillämplig beträffande de bilder och filmsekvenser som lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.

Staten ska stå för kostnaderna i hovrätten för tidigare förordnad offentlig försvarare.

Dok.Id 186783

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2223 550 02 Jönköping	Hovrättsgränd 4	036-15 69 00 E-post: gota.hovratt@dom.se www.gotahovratt.se	036-15 65 36	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Dariusz Wilk har yrkat att hovrätten ska bedöma gärningen som barnpornografibrott som inte är grovt i brottsbalkens mening samt bestämma en icke frihetsberövande påföljd eller, oavsett bedömningen av gärningen, sänka straffet.

Åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

I enlighet med tingsrättens dom, som inte är överklagad i skuldfrågan, har Dariusz Wilk gjort sig skyldig till barnpornografibrott. Frågan i hovrätten är om brottet är att anse som grovt i brottsbalkens mening samt vilken påföljd som ska bestämmas.

Utredningen i hovrätten

I hovrätten har tingsrättens ljud- och bildupptagningar av förhören med Dariusz Wilk och Lennart Körnsveden spelats upp. Vidare har kompletterande förhör hållits med Lennart Körnsveden. Den skriftliga bevisningen har varit densamma som vid tingsrätten. Hovrätten har även tagit del av ett urval av de bilder och filmer som Dariusz Wilk innehaft.

Lennart Körnsveden har i hovrätten uppgett i huvudsak följande. För att en film ska klassificeras som grovt barnpornografisk är det tillräckligt att filmen innehåller någon sekvens som är grovt barnpornografisk. När han klassificerar bilder som ingår i en serie brukar han bedöma varje bild för sig, dvs. klassificera varje bild individuellt. Om klassificeringen av bildserier sker centralt hos rikskriminalen görs däremot inte någon bedömning av varje enskild bild. När det gäller det barnpornografiska material som Dariusz Wilk innehaft kan han inte minnas att det förekommit någon bildserie.

Hovrättens bedömning

Det barnpornografiska material som Dariusz Wilk innehaft har varit omfattande och i stora delar skildrat sådana sexuella övergrepp på barn som varit av särskilt hänsynslös karaktär; i ett flertal fall har det dessutom varit fråga om små barn. Hovrätten delar mot bakgrund härav tingsrättens bedömning att brottet ska bedömas som grovt barnpornografibrott.

Grovt barnpornografibrott är ett brott av sådan art att påföljden ska bestämmas till fängelse om inte speciella skäl med tillräcklig styrka i det enskilda fallet talar för någon annan påföljd (se rättsfallet NJA 2002 s. 265). Några sådana skäl förekommer inte i detta fall. Påföljden ska alltså bestämmas till fängelse. Vid bedömning av brottets straffvärde beaktar hovrätten som en försvårande omständighet att Dariusz Wilk gjort drygt 2 700 bilder och drygt 200 filmer tillgängliga för andra genom fildelningsprogrammet Shareaza och att han dessutom via sitt ICQ-konto skickat vissa bilder och filmer vidare till annan. Av det material som han gjort tillgängligt för andra har 497 bilder och 73 filmer dessutom klassificerats som grov barnpornografi. Hovrätten delar tingsrättens bedömning att brottet har ett straffvärde som överstiger minimistrafvet för grovt barnpornografibrott. Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna och med utgångspunkt i den praxis som finns anser hovrätten emellertid att straffvärdet är något lägre än det tingsrätten har funnit. Fängelsestrafvet bör bestämmas till nio månader.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B.

Överklagande senast den 22 maj 2014.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Carl-Gustav Ohlson, Charlotta Schelvander och Ulrik Lönnmyr (referent) samt nämndemännen Christina Jorméus och Jan Sahlin.

Hovrätten är enig.

EKSJÖ TINGSRÄTT

DOM
2013-12-10
meddelad i
Eksjö

Mål nr B 553-13

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Anders Brokelind
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping

Tilltalad

Dariusz Wilk, 850108-0538
Simnatorp 17
574 92 Vetlanda
Medborgare i Polen

Offentlig försvarare:

Advokat Andreas Grudemo
Advokatfirman Rydberg & Erfors AB
Västra Storgatan 1
553 15 Jönköping

DOMSLUT

Begångna brott

Grovt barnpornografibrott

Lagrum

16 kap 10a § 1 st 2 p och 5 st
brottsbalken

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år

Förverkande och beslag

I beslag tagen dator, USB-minne och CD-skivor förklaras förverkade. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten i Jönköpings län; beslagsliggare 2012-0600, nr BG3651 p 1-2, 4, 6-12, 19, 22).

Sekretess

Med stöd av 43 kap 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) förordnas att sekretessen enligt 18 kap 15 § samma lag ska bestå för de uppgifter som lagts fram vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar och som inte har tagits in i denna dom samt för uppgifter på sidorna 18 och 70 i förundersökningsprotokollet såvitt uppgifterna gäller filer med barnpornografiskt material.

Postadress

Box 230
575 23 Eksjö

Besöksadress

Sofieholmsgatan 7

Telefon

0381-384 00

Telefax

0381-139 29

E-post: eksjo.tingsratt@dom.se

Expeditionstid

måndag - fredag

09:00-12:00

13:00-15:00

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Andreas Grudemo tillerkänns ersättning av allmänna medel med 14 201 kr. Av beloppet avser 9 315 kr arbete, 1 863 kr tidspillan, 183 kr utlägg och 2 840 kr mervärdesskatt.
 2. Kostnaden för försvaret ska stanna på staten.
-

Yrkanden m.m.

Åklagaren har yrkat ansvar för *grovt barnpornografibrott* enligt följande.

Wilk har under 2012 fram till den 22 oktober 2012 i bostaden i Simnatorp, Vetlanda kommun uppsåtligt innehaft och via sin dator gjort tillgängligt samt till annan skickat bilder där barn skildras i pornografisk bild.

Wilk har innehaft, dels 7715 bilder varav 615 är att bedöma som särskilt hänsynslösa/grova, dels 466 filmer varav 114 är att bedöma som särskilt hänsynslösa/grova. Materialet har han förvarat på en hårddisk på en stationär dator, på en extern USB-hårddisk samt på 10 stycken CD-skivor.

Av ovan nämnda bilder har Wilks dels, via fildelningsprogrammet Shareaza gjort 2727 bilder och 213 filmer tillgängliga för annan, dels via sitt ICQ-konto skickat 18 bilder och 4 filmer vidare till annan.

Brottet är grovt eftersom det förekommer bilder/filmer där barn utsatts för särskild hänsynslös behandling.

Åklagaren har även yrkat förverkande av i beslag tagen, dator, USB-minne och CD-skivor (2012-0600-BG3651 p 1-2, 4, 6-12, 19, 22).

Åklagaren har som bevisning – utöver den tilltalades uppgifter – åberopat vittnesförhör med kriminalinspektören Lennart Körnsveden, polisen Eksjö, att höras om sin granskning av det barnpornografiska materialet, sin bedömning och slutsats av materialets beskaffenhet samt förevisa ett representativt urval av bilderna vid huvudförhandlingen (förhöret har spelats in). Åklagaren har även åberopat beslagsprotokoll (se fup) samt protokoll över datamedieundersökning fup s. 17-20 och granskningsprotokoll fup s. 24, 27, 33, 39, 42, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 69-72, 74-75.

Tingsrätten har, inom stängda dörrar, sett ett representativt urval av det barnpornografiska material som beslagtagits hemma hos den tilltalade.

Dariusz Wijk har erkänt brott enligt gärningsbeskrivningen men anser att brottet bör bedömas som brott av normalgraden. Han har medgett det särskilda yrkandet.

Tingsrättens bedömning

Ansvarsfrågan

Darius Wilk har erkänt brott enligt åklagarens gärningsbeskrivning men han har också uppgett att han inte har något sexuellt intresse av barn. Hans förklaring är att han som barn själv var utsatt för barn och att han vet att övergrepp filmades samt att han letade efter sådana filmer på nätet. Frågan om Dariusz Wilks sexuella intresse för barn har i och för sig ingen direkt betydelse i ansvarsfrågan men, även om uppgiften om övergrepp givetvis inte kan uteslutas, är hans berättelse i övrigt med tanke på mängden material, tillvägagångssättet, fildelningen, filerna som skickats via ICQ, så osannolik att den kan lämnas utan avseende.

Av förhöret med Lennart Körnsveden har bl.a. framkommit att det i fildelningsprogrammet Shareaza finns en inbyggd sökfunktion och man där kan se de senaste tjugo sökningarna, att sökningarna ofta skett med, i barnpornografisammanhang, väl kända sökord och att av sökorden var ”falko video” som är en ”avancerad” person som i princip dagligen lägger ut material innehållande mycket grova övergrepp mot barn samt att Dariusz Wilk hade använt Shareaza senast samma dag som polisen gjorde tillslag hemma hos honom.

Den som sprider, överlåter, upplåter, förevisar eller på annat sätt gör en barnpornografisk bild tillgänglig för en annan person, gör sig skyldig till barnpornografibrott. Den tilltalade har erkänt vad åklagaren lagt honom till last.

Med begreppet sprida avses alla förfaranden som när det är frågan om tryckt skrift omfattas av spridningsrätten enligt 6 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen, dvs. åtgärder som innefattar att exemplar av bilden hålls till salu, försänds eller distribueras på annat sätt. Hit hör också fall då exemplar av bilden ställs ut eller förevisas på annat sätt. Vidare omfattas även andra åtgärder för att göra bilden

tillgänglig för allmänheten, t.ex. visning genom optiska anordningar, genom film och genom teveteknik. När det gäller visning i teve omfattas både fall då en bild eller en sekvens av bilder (en film) visas och då ett program sänds direkt. Alla tänkbara förfaranden som innebär att ett bildinnehåll förmedlas eller görs tillgängligt för andra är spridning. Att bilden förmedlas till allmänheten uppställs inte som något krav. Om en bild inte förmedlas till allmänheten, fordras dock något mera än att bilden gjorts tillgänglig för endast ett fåtal personer, för att bilden ska anses vara spridd (se Brottbalkskommentaren).

I förevarande fall har Dariusz Wilk aktivt vidtagit åtgärder för spridningen till andra enskilda dels genom att hålla filer tillgängliga – för ett i princip obegränsat antal personer – på sin egen dator, dels genom att via programmet ICQ skicka filer med barnpornografiskt material.

Utifrån det ovan sagda är åtalet styrkt.

Rubricering

I 16 kap. 10a § brottbalken räknas upp flera omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett barnpornografibrott är grovt: Har brottet begåtts yrkesmässigt eller i vinstsyfte är detta försvårande. Brott som utgör led i en brottslig verksamhet som utövas systematiskt eller i större omfattning kan vara grova brott. Avser brottet bilder i filmer eller en särskilt stor mängd bilder kan detta vara försvårande omständigheter. Detsamma gäller brott som innebär hantering av bilder där barnen är särskilt unga, utsätts för våld eller tvång, eller utnyttjas på något annat särskilt hänsynslöst sätt.

I förevarande fall har åklagaren gjort gällande är att brottet är grovt eftersom det förekommer bilder/filmer där barn utsätts för särskilt hänsynslös behandling. Dariusz Wilk har dels, via fildelningsprogrammet Shareaza gjort 2 727 bilder och 213 filmer

tillgängliga för annan, dels via sitt ICQ-konto skickat 18 bilder och 4 filmer vidare till annan. På en icke oansenlig del av dessa bilder/filmer förekommer barn, och i flera fall små barn, som utsätts för särskilt hänsynslös behandling; vaginala samlag, orala samlag och anala samlag. Med hänsyn till behandlingens karaktär är det ingen tvekan om att barnen i många fall utsätts för kraftigt våld eller allvarligt tvång eller att de på annat sätt utnyttjas särskilt hänsynslöst. Det kan alltså inte råda någon tvekan om att barnpornografibrottet bör bedömas som grovt.

Straffvärde och påföljd

Som nyss anförts är det aktuella brottet att rubricera som grovt barnpornografibrott. Minimistraflet för sådant brott är fängelse i sex månader. Någon tydlig praxis när det gäller straffvärdesbestämningen för detta brott finns inte.

Äldre rättsfall har ofta rört frågan om innehav och det har ofta anförts att innehavet av barnpornografi i sig inte är lika allvarligt som den situationen att materialet sprids till andra personer. Det bör i denna del beaktas att den tekniska utvecklingen under framförallt det senaste decenniet i ett väsentligt avseende förändrat förutsättningarna för ett sådant synsätt:

Barnpornografi är straffbelagd i större delen av världen. Av bland annat denna orsak har personer med sexuellt intresse av barn i allt större utsträckning fått problem med att servrar, på vilka materialet funnits tillgängligt, stängs ner av serverägare som inte vill ha del i brottsligheten. I dag har en del av detta ”problem” försvunnit genom fildelningsprogram av den typ som den tilltalade haft på sin dator; Shareaza. Detta har beskrivits av kriminalinspektören Lennart Körnsveden i förhör i tingsrätten. För att kunna se bilder eller filmer måste en person som är intresserad av att se visst barnpornografiskt material, ladda ner ett fildelningsprogram, dvs. ett datorprogram vars huvudsyfte är fildelning, alltså att låta personer hämta filer från varandra (ett slags program som i och för sig funnits under lång tid men som blivit alltmer vanliga under senare år). Det är ofta inte möjligt att få direkt åtkomst till bilden/filmen eller att enbart ladda ner bilden till den egna datorn. Den enskilde

måste, som Dariusz Wilk berättat att han gjort, för att få tillgång till materialet ladda ner ett fildelningsprogram. I samband med installationen av fildelningsprogrammet får användaren aktivt ta ställning till vilka mappar eller filer som andra personer ska kunna ha tillgång till, vilket Dariusz Wilk också berättat att han gjort. Detta innebär alltså att andra användare med samma fildelningsprogram, utan vidare åtgärder från den enskilde datorinnehavaren, kan komma åt material tillgängligt på den enskilda datorn. I praktiken innebär detta att de enskilda personernas datorer fungerar som lagringsplats vilket i sin tur innebär att behovet av externa servrar minskar. Detta innebär i sin tur att det blivit svårare att hindra spridningen av barnpornografiskt material. Slutsatsen av vad som nu sagts är att gränsen mellan innehav av barnpornografiskt material när ett fildelningsprogram används och spridande av sådant material, blivit mycket diffus och att ett innehav som innefattar att bilder/filmer hålls tillgängliga via fildelningsprogram, rent allmänt har ett högre straffvärde just på grund av materialet görs tillgängligt även om datorinnehavaren inte vidtar flera aktiva åtgärder än att medge tillgång till materialet.

I det aktuella fallet har Dariusz Wilks dels, via fildelningsprogrammet Shareaza gjort 2 727 bilder och 213 filmer tillgängliga för annan, dels via sitt ICQ-konto skickat 18 bilder och 4 filmer vidare till annan. På en ansevärd del av dessa bilder/filmer förekommer barn, och i flera fall små barn, som utsätts för våld och tvång och annan särskilt hänsynslös behandling (bl.a. vaginala samlag, orala samlag och anala samlag).

Med beaktande av vad som nu sagts gör tingsrätten bedömningen att brottet har ett straffvärde som betydligt överstiger minimistraflet. Med beaktande av mängden filmer och bilder som Dariusz aktivt spritt och till mängden bilder och filmer som han hållit tillgängliga för andra, gör tingsrätten bedömningen att brottets straffvärde inte understiger ett års fängelse.

Med hänsyn till att det är fråga om brott med högt artvärde och till det höga straffvärdet är annan påföljd än fängelse utesluten.

Övriga frågor

Förverkandeyrkandet är lagligen grundat och ska bifallas.

Då den tilltalade döms för brott som har fängelse i straffskalan ska han betala en avgift till Brottsofferfonden.

Andreas Grudemo ska ersättas för sitt arbete m.m. enligt begäran som är skälig. Denna kostnad ska med beaktande av den tilltalades ekonomiska situation och fängelsestraffets längd, staten svara för.

Sekretessen för vad som förevisats inom stängda dörrar liksom beträffande vissa uppgifter i förundersökningsprotokollet ska bestå.

Hur man överklagar; se bilaga

Skrift med överklagande ska ställas till Göta hovrätt men ges in till tingsrätten senast – med hänsyn till mellankommande nyårshelg – den 2 januari 2014.

På tingsrättens vägnar

Ulf Ljungdahl

I avgörandet har deltagit rådmannen Ulf Ljungdahl och nämnd. Rättens ledamöter är överens.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

ANVISNINGAR FÖR ÖVERKLAGANDE

Den som vill överklaga ska göra detta skriftligen.

Överklagandet ställs till Högsta domstolen men ska inlämnas eller insändas till hovrätten. Skrivelsen ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges under rubriken ”Hur man överklagar”. Någon tidsgräns gäller dock inte för beslut om häktning, kvarhållande i häkte, tillstånd till restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud.

Beslutet om skyldighet för någon att ersätta rättegångskostnader, ersättningsbeslut i övrigt samt beslut om avräkning av tiden för frihetsberövande får överklagas utan att man klagat på domen i övrigt.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Kravet på prövningstillstånd gäller dock inte när Justitiekanslern eller någon av Riksdagens ombudsmän överklagar i ett mål där allmänt åtal förs.

Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen; eller
2. det finns synnerliga skäl till en prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd meddelas i ett av två eller flera likartade mål, som samtidigt föreligger för bedömning, kan prövningstillstånd meddelas även i övriga mål.

I överklagandet till Högsta domstolen ska följande uppgifter lämnas

1. klagandens namn, postadress och telefonnummer,
2. den dom eller det beslut som överklagas (dagen för hovrättens avgörande och hovrättens målnummer),
3. den ändring som yrkas i hovrättens avgörande,
4. grunderna för överklagandet med uppgift om i vilket avseende hovrättens skäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de omständigheter som åberopas för att prövningstillstånd ska meddelas, när sådant tillstånd krävs och
6. de bevis som åberopas med uppgift om vad som ska styrkas med varje bevis.

Skrivelsen bör vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller klagandens ombud.